

MISSINGMYR BARNEHAGE AS

ÅRSPLAN 2018-2019

VELKOMMEN TIL OSS

Hjertelig velkommen til Missingmyr Barnehage AS.

Her i barnehagen bobler det av liv og hverdagsmagi!

Vi ønsker alle barna som er hos oss og nye barn velkommen til et nytt og spennende barnehageår.

Vi vil gjøre vårt ytterste for at ditt barn blir trygg hos oss, og få oppleve glade dager fylt med godt samspill med barn og voksne.

Årsplanen er et viktig arbeidsdokument for barnehagens personale og gir våre brukere informasjon om barnehagen og dens innhold. Planen bygger på Rammeplan for barnehager 2017 og Virksomhetsplanen 2018-2022 for Missingmyr barnehage AS. Årsplanen skal brukes til å planlegge, dokumentere og vurdere det pedagogiske arbeidet som utføres i barnehagen.

Missingmyr barnehage AS er en av barnehagene i MIGRAS, som også består av Grotterødløkka AS og Askeladden barnehage Borg AS som har beliggenheter i Sarpsborg. Vi har et tett samarbeid ved at vi har felles plandager og har kontakt i hverdagen ved at vi besøker hverandre.

Vi er en Miljøbarnehage der vi er opptatt av kildesortering, kompostering og redusering av plast. Vi har vår egen kompost berge der målet vårt er å lage vår egen jord til dyrking av egne grønnsaker og vekster.

Vi har fokus på mat og helse. Alle måltider som blir servert her i barnehagen blir sammensatt med tanke på å sikre et godt og variert kosthold til barna.

Vi lager maten fra bunnen av sammen med barna og vi serverer frukt eller grønnsaker til alle måltider.

MIGRAS har et samarbeid med et lokalt bakeri der de baker brød til oss med mel fra Holli Mølle. Melet er laget av urkorn som dyrkes på gårder i Østfold.

Missingmyr barnehage AS er sertifisert som en trafiksikker barnehage gjennom Trygg Trafikk. Barna er sammen med håndduken Tarkus opptatte av hvordan de skal ferdes i trafikken.

MIGRAS har egne biler som vi bruker til å dra på tur med. Bilene har godkjente barneseter og barna sikres etter anbefalinger fra Trygg Trafikk.

Bilene blir blant annet brukt til å besøke ponniene som MIGRAS eier som står på Sandtangen gård i nærheten av Kalnes videregående skole. Her steller vi og får ri/kjøre vogn med ponniene. Vi bruker sikkerhetsutstyr og det er en egen ansatt med erfaring med hester som tar i mot og er sammen med oss.

Vi ser frem til et nytt og innholdsrikt år!

Villhesten (3-6 år)

E-post:

villhesten@missingmyr-barnehage.no

Tlf: 69 28 17 82

Mobil: 95 78 92 14

Her jobber det 1 pedagogisk leder og 2 assistenter/barnehagelærer

Styrer

Sylvi Holt

E-post:

styrer@missingmyr-barnehage.no

Tlf: 69 28 17 80

Daglig leder

Margaret Hestø

E-post:

migras@migras.no

Tlf: 69 16 10 55

Ulvungen (3-6 år)

E-post:

ulvungen@missingmyr-barnehage.no

Telefonnummer: 69 28 17 83

Mobil: 95 78 92 06

Her jobber det 1 pedagogisk leder og 2 assistenter/barnehagelærer

Bjørnungen (0-3 år)

E-post:

bjornungen@missingmyr-barnehage.no

Tlf: 69 28 17 85

Mobil: 95 77 81 35

Her jobber det 1 pedagogisk leder og 2 assistenter/barnehagelærer

Besøksadresse:

Missingmyr Barnehage
Granittveien 9
1640 Råde.

Postadresse:

Missingmyr barnehage AS
Postboks 118
1701 Sarpsborg

Rådyrkalven (0-3 år)

E-post:

raadryrkalven@missingmyr-barnehage.no

Tlf: 69 28 17 84

Mobil: 95 79 30 58

Her jobber det 1 pedagogisk leder 1 barnehagelærer og 2 assistenter

Åpningstid:

Kl.06.45

-

17.00

*med forbehold om endringer

Vurdering av året som har gått:

Vi i Missingmyr barnehage As har valgt å vurdere arbeidet vårt med miljø.

I august 2017 ble vi sertifisert Grønt Flagg barnehage. Dette betyr at vi har oppfylt kriteriene for å få Grønt Flagg. Dette markerte vi i oktober ved å ha ulike miljø-aktiviteter, hver avdeling fikk hvert sitt sertifikat og det Grønne Flagget ble hengt opp foran barnehagen. Vi er fremdeles i en læringsprosess med barna når det gjelder hva betydningen av dette Grønne Flagget innebærer.

Vi har tatt utgangspunkt i miljøhandlingsplan for barnehageåret 2017/2018 når vi her vurderer fjorårets miljøarbeid. Målet for denne perioden har vært å redusere bruken av plast i barnehagen, samtidig som vi har videreført arbeidet vårt innenfor kompostering og kildesortering. Dette arbeidet har barn og personal gjort sammen. Sammen har vi tilegnet oss nye kunnskaper, undret oss og kommet fram til felles løsninger. Siden dette er begynnelsen på vårt arbeid og vi enda ikke har nådd våre mål, gleder vi oss til fortsettelsen der enda mer kunnskap blir lagt i «ryggsekken».

Vi har gjennomført mange nye tiltak i forbindelse med arbeidet vårt med reduisering av plast. Personalet har med seg handlenett når de handler frukt, grønnsaker og mat i butikken. På høstens foreldremøte introduserte vi gjenbruksnettet som hvert barn fikk. Dette er et tiltak vi gjør i samarbeid med dere foresatte, ved at vi sender vått, møkkete og skiftetøy mellom hjem og barnehage i dette miljønettet istedenfor i plastpose. Vi har tatt i bruk plastbokser til oppbevaring og nedfrysing av mat og pålegg. Samtidig som at vi reduserer bruken av plastposer- skaper dette god orden i kjøleskapet og gjør det lett å holde oversikt over hva som er åpnet til enhver tid. De tomme brødposene som blir igjen etter brødene fra bakeriet, gjenbruker vi til å kaste brukte bleier i slik at disse også kommer til nytte.

De blå sko-overtrekkene vi tidligere har tilbudt foresatte i garderoben, tok vi bort i høst og dette fungerte fint. Barna har vært gode medhjelpere i forbindelse med å informere om viktigheten av å ta av seg skoene i gangen. («for det blir veldig møkkete på gulvet hvis du går inn med støvler») Foresatte har brukt barnas plass i yttergarderoben/ evt. benyttet sko-parkeringen til å sette fra seg egne sko under besøk ved ankomst/henting i barnehagen.

Våren 2018 begynte vi å veie det vi kaster av plast- og matavfall, noe som gjør oss mer bevisste på mengden vi kaster. Dette gjør at vi kan jobbe enda mer målrettet for å redusere mengden avfall fremover. Dette har ført til at vi har blitt flinkere til å beregne mengder når vi lager mat og vi serverer mindre porsjoner av gangen til barna slik at de får tid til å kjenne etter om de er mer sultne eller ikke.

Alle avdelinger nyttiggjør matavfallet ved at vi kaster det i vår egen kompost-binge. Barna er med på og kaster matavfallet og rører i bingen slik at temperaturen blir riktig. Vi har hatt våre utfordringer ved at vi har hatt mark i komposten i en periode. Vi har derfor hatt litt pauser i komposteringen og hatt studier av marken i tiden fram til komposten var klar til bruk igjen. Målet vårt med komposteringen er å få jord som vi har brukt i kassene vår der vi planter våre egne urter og grønnsaker.

Hver dag kildesorterer vi på hver avdeling. Hver avdeling har egne beholdere, hvor barna hjelper aktivt til med å sortere papp, papir, drikkekartonger, plast, metall, matavfall og glass. Skolebarna på avdelingene får hvert år besøk av miljøbilen fra MOVAR. Her får barna først en gjennomgang av farlig avfall, før de får bli med inn i bilen og være med i kildesorteringsprosessen. Vi har i forkant av dette besøket samlet elektrisk avfall som barna tar med til bilen og kaster. Miljøspillet har vært til hjelp for å få barna til å bli mer miljøbevisste, og de har lært seg hvordan og hva som skal legges hvor for eksempel: Glass og metall, plast, papp og papir.

På småbarnsavdelingene har Smurfegruppa har vært på flere turer i skogen og samlet kongler og pinner de har malt, limt og laget til «blomster». Dette har vi pyntet med på avdelingen. Lykketrolla har brukt sansekasser samlet med kongler, pinner, steiner, blader til utforskning. Dette har ført til at vi sammen har sett muligheter til hva disse naturmaterialene kan brukes til. Vi samler på emballasje slik at disse kan bli utnyttet til formingsaktiviteter. Barna får erfaringer med at ting kan brukes igjen til noe annet enn det opprinnelig har blitt brukt til.

I november laget vi et «pepperkakehus» av melkekartonger som vi trakk med brun pappull og pyntet med store kartongsirkler. Dukkekrokmøblene ble flyttet inn dit og barna lekte og utforsket dette sammen.

I jul- og påskeaktivitetene har barna malt på små syltetøyglass som vi har fylt med ulikt innhold. Til påske sådde vi karse oppi disse.

På storebarnsavdelingene har bl.a. Pingla fått eget hus som barna har laget sammen en voksen. Huset ble laget med interiør av gratis materialer som border av kvister, teppe av mose og papp.

På Villhesten har det blitt bygget et hus med vindu av melkekartonger. For å få festet de brukte vi teip og farget ark for å dekorere huset. Vi har også bygget vegger av melkekartonger rundt sofaen for å få oss en lesestol for barna. Barna har vært deltakende ved at de har samlet melkekartonger fra andre avdelinger og de har vært med på å bygge huset og skilleveggen.

Matavfall

Metall

**Metall-
emballasje**

Papir

**Papp og
kartong**

Barnehagens verdigrunnlag:

Miljøbarnehage

«Bærekraftig utvikling: Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn.

Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden»

(Rammeplan for barnehagen 2017, s.10).

Høsten 2017 ble Missingmyr barnehage AS «Grønt Flagg»-sertifisert.

Grønt Flagg er en internasjonal miljøsertifiseringsordning rettet mot barnehager, grunnskoler, videregående skoler og folkehøgskoler. Formålet med Grønt Flagg er å sikre bærekraftig utvikling gjennom miljøopplæring. Du kan lese mer om dette på www.grontflagg.no

Barnehagen jobber med ulike prosjekter innenfor ulike miljøtemaer med utgangspunkt i handlingsplaner som blir utarbeidet hvert år. Dette lager grunnlag for ny sertifisering. Vi har et miljøråd bestående av en voksen fra hver avdeling. Dette rådet har hovedansvaret for å følge opp miljøarbeidet på avdelingen.

Høsten 2016 startet vi opp med varmkompostering, og sammen med barna drifter vi denne. Målet er å kompostere det med av matavfallet vårt slik at vi kan lage vår egen jord til dyrkning av egne grønnsaker og vekster som barna kan være med å stelle. Dette barnehageåret skal vi jobbe videre med å redusere plast og redusere matsvinn. Vi vil fortsatt ha fokus på resirkulering og gjenbruk.

Vi i Missingmyr barnehage AS ønsker å gi barna gode verdier og vi ønsker hele tiden å tenke på hva som er det beste for miljøet.

Dette gjør vi:

- Vi ønsker å begrense mengden avfall og lære oss å se nytteverdien av det som er brukt. Sammen med barna skal vi lære oss mer om vårt forbruk og avfall, sammenhengen av dette og hvordan vi best mulig kan redusere avfall.
- Vi har fokus på gjenbruk. Dette innebærer at vi ikke alltid går til innkjøp av materialer og utstyr som vi har behov for i våre aktiviteter og prosjekter sammen med barna. Vi bruker istedenfor det vi har tilgjengelig ute og inne.
- Vi har fokus på sunt kosthold og kortreist mat. Det vi selv dyrker frem benytter vi i vår egen matlaging sammen med barna.
- Vi handler lokalt og tenker globalt!

Religionsnøytral barnehage

Med bakgrunn i Barnehageloven §1a har våre barnehager i MIGRAS gjort en særskilt bestemmelse om at vi er nøytrale i forhold til religioner og livssyn, og at våre verdier ikke har en religiøs eller livssynsmessig forankring i vårt arbeid med barna. Vi vektlegger norske tradisjoner uten religiøst innhold, slik at alle kan delta uavhengig av kulturell og/eller religiøs bakgrunn. Vi markerer tradisjoner og begivenheter uten å vektlegge det religiøse innholdet som ofte er knyttet til tradisjonene i vår hverdag og snakker om ulike religioner og høytider sammen med barna på en undrende måte uten å forkynne.

Til markeringen av ulike høytider
vil vi ha fokus på:

Å være et godt medmenneske

Barnas rettigheter

Å glede andre

Empatisk og prososial utvikling

Tradisjoner

Mat og helse

«Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.»

Personalet skal: legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltids glede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barna (Rammeplan for barnehagen 2017 s. 49 og 50).

Missingmyr barnehage AS har kosthold som en del av vårt verdigrunnlag og er opptatt av at barna får lære om «fra jord til bord».

Vi er en 5 om dagen barnehage som betyr at vi har forpliktet oss til å servere frukt og grønt til alle våre måltider. Vi er bevisste på hvor maten vi får kommer fra, og vi bidrar det vi kan til å handle mat som samsvarer med en bærekraftig utvikling. Vi har fokus på kortreist mat og det å handle lokalt.

Vi serverer frokost, lunsj og et fruktmåltid på ettermiddagen. Til alle måltider drikker barna melk eller vann.

Vi har to varmlunsmåltider i uka, og barna er med på å planlegge hva vi skal spise. Vi lager det meste av maten fra bunnen av.

Bursdagsfeiring med frukt og grønt og valgfri varmlunsj fra sunn meny.

Vi har en steinbakerovn hvor vi har muligheten til å tilberede ulike typer bakevarer som f.eks. brød, rundstykker, boller, pizza. Brødet vi serverer kommer fra et lokalt bakeri og melet kommer fra Holli Mølle. Melet kommer fra et urkorn som dyrkes økologisk på gårder i Østfold. Det inneholder ingen kjemikalier eller ekstra gluten og er derfor et sunnere alternativ.

Vi har vår egen grillhytte hvor vi tilbereder mat på bålet og dette gir opphav til mange fine stunder med gode opplevelser og samtaler.

Barn og personalet forbereder sammen dagens måltid. Barna er med og kutter grønnsaker, rører i grytene, dekker på bordet og rydder av.

Vi er opptatte av at barna får i seg et variert, smaksrikt og næringsrikt måltid innenfor næringsgruppene: fisk, kjøtt, frukt, grønt og kornprodukter.

Som miljøbarnehage bruker vi de ressursene vi har rundt oss. Vi plukker og høster inn det som vokser ute i naturen og benytter oss av dette i matlagingen.

Ansvar og roller:

«Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse» (Rammeplanen 2017 s. 15).

«Rammeplanens øvrige kapitler inneholder plikter for barnehagens personale og omfatter alle som arbeider i barnehagen» (Rammeplan for barnehagen 2017 s. 15).

I barnehagen vår har vi ulike grupperinger slik som eier/daglig leder, styrer, pedagogisk leder, førskolelærer/barnehagelærer og assistent;

Barnehageeier har et overordnet ansvar for å drive barnehagen etter gjeldende lover og regler.

Styrer er ansvarlig for det pedagogiske arbeidet, for personal og for de administrative oppgavene.

Pedagogisk leder er ansvarlig for å sette i gang, lede og følge opp det pedagogiske arbeidet.

Barnehageeier, styrer, pedagogisk leder og det øvrige personalet er ansvarlige for å holde seg faglig oppdatert, være gode rollemodeller, delta aktivt med refleksjon og arbeide for utvikling i takt med samfunnet.

Vi jobber aktivt med lederutvikling gjennom hele barnehageåret. Alle ansatte har gjennomført eget kursprogram som fokuserer på medarbeiderens oppgaver og ansvar. Dette har blant annet ført til økt fokus på struktur og organisering, tydeligere kommunikasjon og dokumentasjon, større ansvarsbevissthet og at tilbakemeldinger er «ferskvare».

Barnehagens formål og innhold:

Satsningsområde: Miljø

«Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn» (Rammeplan for barnehagen 2017 s.10).

Vi i Missingmyr barnehage AS fokuserer på hvordan vi kan hjelpe naturen på en best mulig måte. I den forbindelse har vi fokus på kildesortering, kompostering, gjenbruk og reduisering av bruken av plast. Et av målene våre i MIGRAS er å redusere bruken av plast med 10% innen 2022, mer om disse målene kan du lese i vår virksomhetsplan 2018-2022 s.13.

Miljøbarnehage er verdigrunnet til MIGRAS .

Dette innebærer noe for alle som har tilknytning til barnehagen; for den enkelte av oss i personalgruppen, for barnegruppen, for avdelingen og for deg som foresatte. Den viktigste oppgaven for oss alle er at vi skal være gode rollemodeller.

I den tiden ditt barn går i vår miljøbarnehage vil det tilegne seg nye kunnskaper og få gode vaner. Det er viktig at vi er nysgjerrige sammen med barnet og tilegner oss kunnskap om miljø og bærekraftig utvikling.

Dette er noe av det vi gjør i vår miljøbarnehage:

- Hver avdeling sorterer metall, mat, plast, papp og restavfall. Barna er med på å sortere.
- Hver avdeling i MIGRAS har en «Pingla». Dette er et hjemmestrikket pinnsvin som brukes som et pedagogisk verktøy. Pingla lærer oss om naturen, gjenbruk og miljøarbeid. Pingla deltar også generelt i hverdagen (god å kose med når dagen er litt lei eller bare holde på fanget i samlingsstund) og har fått en egen plass på hver avdeling. Pingla har også en egen bok som inneholder inspirerende aktiviteter knyttet til miljø og bruk av naturmateriale. I forbindelse med FN-dagen 24. oktober har vi en GJENBRUKSUKKE. Intensjonen her er at vi ønsker å legge til rette for muligheten av bytte til seg egnet tøy/utstyr og kvitte seg med det andre kan ha glede av. I den forbindelse har vi også en FN-kafè der inntekten går til Leger Uten Grenser.
- Hvert barn har sitt eget gjenbruksnett som brukes til å frakte tøy/skittentøy til og fra barnehagen.
- Personalet bruker gjenbruksnett når vi handler

- Vi bruker minst mulig engangsartikler
- Vi bruker gjenbruksmaterialer i formingsaktivitetene
- Vi kaster matavfall i barnehagens kompost bingje og bruker jorden til å dyrke egne grønnsaker og vekster
- Vi veier plast og matavfall for å kunne redusere matsvinnet
- Vi tenker miljøvennlig produkter i alt vi handler til barnehagen
- Vi plukker søppel vi finner når vi er på tur
- Vi har egen sko-parkering i garderoben der foresatte og andre besøkende kan sette skoene sine

Prosjektarbeid

«Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser» (Rammeplan for barnehagen 2017 s.22).

Når vi jobber med prosjekter tar vi utgangspunkt i hva som opptar barna og deres nysgjerrighet. Barna skal oppleve medvirkning i hverdagen ved at personalet respekterer og anerkjenner deres måter å oppleve verden på. Prosjektet skal drives på barnas premisser. Vi jobber spontant ut ifra hva barna viser interesse for og knytter dette opp mot de ulike temaene vi har i barnehagens planer, satsningsområder og sosial kompetanse. Det stilles store krav til personalets evne til å fange opp barnets innspill uansett alder. Vi skal være støttende og komme med små «spor» for å lede prosjektet videre. Vi skal undre oss sammen med barna. I prosjektet er det ingen gale og riktige svar. Prosjektet kan vare alt i fra noen timer til år og det er ikke forhåndsbestemt når/hvordan prosjektet avsluttes. Vi dokumenterer hva, hvordan og hvorfor vi har hatt de ulike prosjektene. På avdelingen kan dere se våre ulike måter å synliggjøre dokumentasjonen av prosjektet.

Danning

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur» (Rammeplan for barnehagen 2017 s.21).

Danning skjer i barnets hverdag der barnet får mulighet til å utvikle de ferdigheter og kunnskaper det trenger. Barnet trenger ferdigheter og kunnskaper for å kunne handle omsorgsfullt og gjøre etiske begrunnende valg.

Barnet er en aktiv deltager i sitt eget liv og danning er det som skjer i barnets samspill med verden rundt seg. Danning er en viktig fellesnevner i omsorg, læring, lek, sosialisering og oppdragelse der barnet for utviklet ferdigheter og kunnskap for å være en aktiv deltager i samfunnet.

Dette gjør vi i barnehagen:

- Vi støtter barnets nysgjerrighet, aktivitet og deltakelse i fellesskapet
- Vi støtter og synliggjør ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- Vi gir barnet oppgaver eller aktiviteter der barnet føler mestring
- Vi er interessert i hva barnet har å si og stiller gode spørsmål
- Vi viser respekt
- Vi er gode veiledere og rollemodeller
- Vi støtter barnets identitetsutvikling og positive selvfølelse

Vennskap, fellesskap og inkludering

«Barnehagen skal aktiv legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov» (Rammeplan for barnehagen 2017 s.23).

Sosial kompetanse handler om at barn kan kommunisere og samhandle med andre mennesker i ulike situasjoner. Sosial kompetanse er viktig for hvert enkelt barn om å lykkes og trives med å bli verdsatt, bli inkludert og få sin verdifulle plass i samfunnet.

Vi ønsker at barna i vår barnehage skal lære:

- Å utvikle en god selvfølelse, oppleve indre styrke og ha en positiv holdning til seg selv
- Å ha positiv, sosial holdning, vise omsorg til hverandre, lære å dele og gi til hverandre. Gjennom dette lærer barna å ta hensyn til andre.
- Å uttrykke seg og si hva de mener, tørre å stå frem, synge eller fortelle små og større grupper. På denne måten fremheves enkeltbarn positivt i gruppen
- Det er viktig å ha humor og kunne glede seg over små og store ting i hverdagen
- Å kunne gjenkjenne og respektere både egne andre følelser og følelsesuttrykk.

Hvordan jobber vi med dette?

Vi har en «handlingsplan mot mobbing». Denne inneholder forebyggende tiltak og tiltak som skal settes i gang hvis mobbing forekommer. Her er noe av det som vi gjør forebyggende:

- Vi som voksne møter barn der de er, alle bør ikke behandles likt, med rettferdig. Hos oss ønsker vi å erfare at ulikheter styrker fellesskapet.
- Vi har samtaler i grupper og med enkelt barn
- Vi har fellessamlinger på Storstua, på en avdeling eller ute. Dette styrker samholdet på huset og barna er med på planlegging og utføring. Eks rollespill eller sang i små grupper.
- Vi lærer barna å bruke språket til å sette ord på følelser
- Vi oppfordrer barna til å løse konflikter på en god måte, si unnskyld og trøste hverandre
- Humor er en viktig del av hverdagen i barnehagen, vi tuller og tøyser med hverandre og ler mye sammen.
- Vi er tilstedeværende voksne som fanger opp det daglige samspillet
- Vi har samlinger og samtaler med barna om ulike følelser
- Vi har samlinger der vi snakker om vennskap. Hva er en god venn, hva er en dårlig venn. Hva liker jeg, hva liker du, hva liker ikke jeg og hva liker ikke du. Dette for at vi skal bli kjent og lære at vi er forskjellige alle sammen med forskjellige grenser.
- Vi bruker vennebøker om sosial kompetanse der temaene er å samarbeide, å dele, å spre glede, å lytte og bli enige, og å si unnskyld
- Vi bruker verktøyet Psykologisk førstehjelp
- Vi har temaet på sakslista på avdelingsmøter og personalmøter

Språk

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå, og skape mening»
(Rammeplanen for barnehagen 2017 s.23)

Personalet i MIGRAS har utarbeidet et eget arbeidsdokument som et pedagogisk verktøy for å kvalitetssikre arbeidet med språkutvikling. Bakgrunnen for dette språkutviklingshefte, er at ulik forskning i Norge viser at vi jobber lite systematisk med språk.

Språkutviklingshefte gjør det enklere for oss å kartlegge og tilrettelegge for hvert enkelt barn og dets språkutvikling. De barna som har lite progresjon i sin språkutvikling, vil få oppfølging med andre tiltak.

Det er viktig å ha samtaler med barn fra de er nyfødt. Småbarnsalderen er den grunnleggende alderen for språkutvikling. Hos oss er vi derfor bevisste på å sette ord på det vi gjør også for de minste barna.

Hvordan jobber vi med dette?

- Vi er barnets språklige forbilder og er lydhør i kommunikasjon med barna
- Vi skal sørge for at barna får et positivt og variert forhold til språket
- Vi jobber med å få språk og kommunikasjon inn i lek og læring
- Vi bruker metoder som begrepsmodellen, språktre, språkkista, bøker, lydbøker, sang og spill
- Vi bruker pedagogiske verktøy som begrepslæringsmodellen og snakkepakka
- Vi har fastsatte språkgrupper med planlagt innhold
- Vi går på tur og har språket i fokus
- Vi bruker konkrete for å få barna til bedre å forstå, ikke bare verbalt men også for å gi et visuelt bilde, slik at barna bruker flere sanser for å forstå og få en dypere mening av begreper
- Vi bruker språket aktivt gjennom hverdagen og vi er bevisste på hvordan vi forklarer for barn
- Vi bruker Tras og Alle Med ved behov

Lek og læring

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling.» (Rammeplan for barnehagen 2017 s.20)

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling» (Rammeplan for barnehagen 2017 s.22)

Lek og læring glir inn i hverandre som hånd i hanske.

I vår barnehage skal vi sørge for at barna får en varierende hverdag med ulike erfaringer og opplevelser.

Frilek er lek uten voksen styring, der barna er sine egne sjef.

Det legges til rette for lek ved at de voksne setter av tid til lek i hverdagen og at det er ulike leker tilgjengelig på avdelingen. Barna kan bruke de voksne som veiledere og kan ha ulike roller i barnas lek. Dette skjer på barnas premisser.

I leken bearbeider barna ting de har opplevd eller opplever. Det kan være selvopplevd, noe de har hørt eller sett. Barna leker i med andre i alle aldersgrupper og dette gjør at de bl.a. må samarbeide.

Boblene illustrere noe av hva som er viktig ved lek:

Trygg trafikk

«Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt» (Rammeplan for barnehagen 2017 s.56)

Fra samfunnets side forventes det at barn fra 5 ½ års alder skal kunne ferdes på skolevei. Derfor må trafikksikkerhet og trafikkopplæring integreres som en del av barnehagens omsorgs- og opplæringsarbeid.

Missingmyr barnehage As ble i januar 2016 sertifisert, gjennom Trygg trafikk, som Rådes første trafikksikre barnehage! Dette gjør at små og store i barnehagen er forpliktet til å fortsette det gode arbeide med trafikksikkerhet.

Tarkus er vårt trafikk dyr og barnas trafikkvenn. Tarkus er et pedagogisk verktøy i form av en hånddukke, men for barna er han et bilbeltedyrt med 9 belter på ryggen, men når han kjører bil så har han 10. Han er opptatt av trafikk og lærer barna om hvordan de skal ferdes i trafikken. Vi bruker Tarkus aktivt i samlingsstund når vi har temaet trafikk og han er med når vi går på tur.

Trafikk i barnehagen er et spennende tema som passer inn i hverdagen. Barna opplever trafikk når de er på tur, hver gang de drar til og fra barnehagen, de erfarer trafikk gjennom lek og observasjon av hva de voksne gjør. Det er viktig for oss at barna er trygge på hvordan vi skal ferdes i trafikken. Når vi går på tur så er det alltid en voksen foran, en voksen i midten og en voksen går tilslutt. Når vi kjører en av våre MIGRAS biler, er barna alltid sikret etter anbefalingene fra Trygg trafikk.

I barnehagen skal alle som kjører bil til barnehagen rygge inn bilen på parkeringsplassen. Dette fordi vi er mer oppmerksomme om morgenen i forhold til ettermiddagen. Dette for å ha en trygghet rundt barna når vi kommer til barnehagen og når vi drar fra barnehagen.

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
31			1. Velkommen til et nytt barnehageår! Varmmat	2. Prosjekt: Bli kjent	3. Prosjekt: Bli kjent Varmmat	4.	5.
32	6. Prosjekt: Bli kjent	7. Prosjekt: Bli kjent	8. Prosjekt: Bli kjent Varmmat	9. Prosjekt: Bli kjent	10. Prosjekt: Bli kjent Varmmat	11.	12.
33	13. Prosjekt: Bli kjent	14. Prosjekt: Bli kjent	15. Prosjekt: Bli kjent Varmmat	16. Prosjekt: Bli kjent	17. Plandag Barnehagen Stengt!	18.	19.
34	20. Prosjekt: Bli kjent	21. Prosjekt: Bli kjent	22. Prosjekt: Bli kjent Varmmat	23. Prosjekt: Bli kjent	24. Prosjekt: Bli kjent Varmmat	25.	26.
35	27. Prosjekt: Bli kjent	28. Prosjekt: Bli kjent	29. Prosjekt: Bli kjent Varmmat	30. Prosjekt: Bli kjent	31. Cowboy og indianer fest		

Notater:

Fredag 17.August: planleggingsdag, barnehagen stengt.

Fredag 31. August: cowboy og indianerfest. Barna kan kle seg ut som cowboyer/indianere.

Fredag 31.August: Frist for å fylle ut barnets opplysningsskjema og levere til avdelingen.

Husk å sette opp tid for oppstartsamtale om du har barn på ny avdeling.

*Med forbehold om endringer

Barns medvirkning:

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. Barnehageloven § 1 og § 3. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen” (Rammeplanen for barnehagen 2017 s.27).

Hvorfor er dette viktig?

- Alle barn skal få erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.
- Barna skal oppleve å bli hørt, og de skal kunne være med å påvirke hverdagen. Være med på å bestemme hva vi gjør både daglig og over lengre perioder eks.være med å velge varmmat, turdestinasjon og prosjekt.

Hva vil vi gjøre i praksis?

- Gir rom for at barna snakker om alt de ønsker, og vi lytter og gir anerkjennelse.
- Vi observerer og følger opp alle barns ulike uttrykk og behov.
- Vi lar ikke barna overlates med et ansvar de ikke er rustet til å ta
- Passer på at alle barna får være med å medvirke i hverdagen
- Vi oppmuntret til at barna også lar andre barn få medvirke like mye
- Barna hjelper til i enkle hverdagslige oppgaver.
- Vi vurderer arbeidet gjennom å reflektere og dokumentere arbeidet vi gjør
- Tilrettelegger for medvirkning etter barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
35						1.	2.
36	3. Prosjekt	4. Prosjekt	5. Prosjekt Varmmat	6. Grupper Grønnsaksmiddag	7. Prosjekt Varmmat	8.	9.
37	10. Prosjekt	11. Prosjekt	12. Prosjekt Varmmat	13. Grupper	14. Prosjekt Varmmat	15.	16.
38	17. Foreldremøte Brannvern	18. Prosjekt Brannvern	19. Prosjekt Varmmat Brannvern	20. Grupper Brannvern	21. Prosjekt Varmmat Brannvern	22.	23.
39	24. Prosjekt	25. Prosjekt	26. Prosjekt Varmmat	27. Grupper	28. Prosjekt Varmmat	29.	30.

Notater:

6: Grønnsaksmiddag

17: Foreldremøte

Uke 38: Brannvern

*Med forbehold om endringer

Samarbeid mellom hjem og barnehage: Serviceerklæring

Som foresatt kan du forvente:

- Du og ditt barn blir møtt med respekt og vennlighet
- Du får anledning til å snakke med personalet når du leverer og henter ditt barn
- Personalet sørger for barnets sikkerhet og omsorg
- Barnet ditt får en innholdsrik dag med et pedagogisk tilrettelagt tilbud
- Du får tilbud om oppstartsamtale, foreldresamtaler og foreldremøte i løpet av barnehageåret
- Du får informasjon om planer og aktiviteter
- Du får være med på å påvirke barnets hverdag
- Vi dokumenterer, vurderer og videreutvikler vårt arbeid
- Vi samarbeider med skolene i nærmiljøet i forbindelse med overgang fra barnehage til skole
- Ditt barn får et sunt og variert kosthold

Personalet forventer at du som foresatt:

- Møter oss med respekt og vennlighet
- Sier ifra dersom du er usikker eller misfornøyd
- Forteller om forhold i barnets liv slik at vi kan gjøre hverdagen så god som mulig for barnet
- Holder syke barn hjemme
- Gir beskjed dersom barnet ditt ikke kommer i barnehagen
- Gir beskjed hvis andre enn de som er avtalt kommer og henter barnet ditt
- Leverer og henter barnet ditt innenfor våre åpningstider
- Leser det du ser på oppslagstavlen og den informasjonen du mottar
- Sjekker barnets garderobeplass og påser at det er nok skift, osv. tilpasset årstiden

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
40	1. Skolens høstferie Prosjekt	2. Prosjekt	3. Prosjekt Varmmat	4. Prosjekt	5. Prosjekt Varmmat	6.	7.
41	8. Prosjekt	9. Prosjekt	10. Verdensdagen for psykisk helse Varmmat	11. Grupper Dugnad	12. Prosjekt Varmmat	13.	14.
42	15. Prosjekt	16. Prosjekt	17. Prosjekt Varmmat	18. Refleksdagen Grupper 	19. Prosjekt Varmmat	20.	21.
43	22. Prosjekt	23. Prosjekt	24. Prosjekt FN – dagen Varmmat 	25. Grupper	26. Prosjekt Den internasjonale teddybjørndagen! Varmmat 	27.	28.
44	29. Prosjekt	30. Prosjekt	31. Prosjekt Varmmat				

Notater:

Torsdag 11. Oktober: Dugnad

Torsdag 18. Oktober: Refleksdagen

Fredag 26. Oktober: Den internasjonale teddybjørn dagen!

Uke 43: Gjenbruksdager (mer info kommer)

Foreldresamtaler – se lister som blir hengt opp på avdelingene

*Med forbehold om endringer

Foreldresamarbeid

«Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.» (Rammeplan for barnehagen 2017 S. 29).

Foreldresamarbeid er en felles interesse hos foresatte og personalet, for å skape et best mulig barnehagetilbud til barna. For å få dette til er det viktig at et tillitsforhold mellom barnehagen og de foresatte dannes.

De foresatte har mye kunnskap om sine egne barn, som personalet kan dra nytte av i barnehagehverdagen. De foresatte har mulighet til å påvirke hvordan innholdet i barnehagen skal være.

For å kunne skape et helhetlig tilbud er der viktig at de foresatte bidrar med sine erfaringer og tanker rundt barnehagehverdagen.

For at vi skal kunne videreutvikle oss, ønsker vi å få tilbakemeldinger fra dere foresatte.

Personalet ønsker å møte alle foresatte med åpenhet, hvor det skal være en lav terskel for tilbakemeldinger og innspill, og hvor vi har en grunnleggende forståelse for hver enkeltes livssituasjon.

Vi legger til rette for et godt samarbeid gjennom blant annet:

- Den daglige kontakten ved levering og henting, utveksling av informasjon om dagsformen, opplevelser hjemme eller i barnehagen.
- Skriftlig informasjon igjennom årsplan, månedsplan, ukeplan og oppslagstavle på avdelingene.
- Vi oppfordrer til innspill og tilbakemeldinger i hverdagen
- Vi arrangerer to foreldremøter i barnehageåret
- Flere faste sosiale arrangementer i barnehagen
- Vi tilbyr minst to foreldresamtaler i barnehageåret og ellers ved behov
- Årlige brukerundersøkelser
- FAU og SU møter
- Dugnadsplikt én gang pr. barnehageår

November

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
44				1. Grupper	2. Prosjekt Varmmat	3.	4.
45	5. Prosjekt	6. Prosjekt	7. Prosjekt Varmmat	8. Grupper	9. Prosjekt Varmmat	10.	11.
46	12. Plandag Barnehagen stengt!	13. Prosjekt	14. Prosjekt Varmmat	15. Grupper	16. Prosjekt Varmmat	17.	18.
47	19. Prosjekt	20. Prosjekt	21. Prosjekt Varmmat	22. Pepperkakebaking! Grupper 	23. Prosjekt Varmmat	24.	25.
48	26. Prosjekt	27. Prosjekt	28. Prosjekt Varmmat	29. Grupper	30. Prosjekt Varmmat		

Notater:

Mandag 12. November: Planleggingsdag

Torsdag 22. November: Vi baker pepperkaker på storstua. Barna kan ha med eget forkle og kjevle.

*Med forbehold om endringer

Årlig brukerundersøkelse

Hvert år har vi en brukerundersøkelse, der dere foresatte har mulighet til å gi tilbakemelding på barnehagens tilbud. Deres mening er viktig for oss og gjør at vi hele tiden kan bli bedre. Dette er en anonym undersøkelse, og resultatet av undersøkelsen er med i vårt vurderingsarbeid.

FAU og SU

«Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte.» (Rammeplan for barnehagen 2017 S. 30)

For å sikre et godt samarbeid mellom hjem og barnehage, har vi i Missingmyr barnehage AS et arbeidsutvalg for de foresatte (FAU) og et samarbeidsutvalg (SU).

På barnehagens første foreldremøte blir det hvert år valgt en representant fra hver avdeling, samt en vare for representanten. Det velges en leder for FAU på det første FAU-møtet. Leder for FAU stiller som SU representant på SU møtene som barnehagen avholder.

FAU representanten har ansvar for å ivareta og følge opp at informasjonen oppdateres i den enkelte avdelingens foreldreråd-perm som skal være tilgjengelig for alle foresatte. Hvor ofte det blir avholdt møter i FAU er opp til FAU selv å bestemme.

FAU kommer med forslag til barnehagen om aktiviteter som styrker samarbeidet. De arrangerer juletreffest eller karneval for alle barn i barnehagen, og bidrar i samarbeid med personalet om sommerfest.

SU består av en representant fra FAU, en representant fra de ansatte i barnehagen og en representant fra eier. Barnehagens styrer representerer eier i disse møtene, men eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn de andre gruppene.

SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnede organ for partene som på ulike måter har ansvar for barnehagens drift og innhold. SU har som oppgave å blant annet godkjenne barnehagens årsplan. Barnehagens eier skal sørge for at saker av viktighet skal forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

DESEMBER

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
48						1.	2.
49	3. Prosjekt: Jul	4. Prosjekt: Jul	5. Prosjekt: Jul Varmmat	6. Prosjekt: Jul	7. Fellessamling: Jul Varmmat	8.	9.
50	10. Prosjekt: Jul	11. Prosjekt: Jul	12. Prosjekt: Jul Grøtfest 	13. Prosjekt: Jul	14. Fellessamling: Jul Varmmat	15.	16.
51	17. Prosjekt: Jul	18. Prosjekt: Jul	19. Julebord 	20. Juleaktiviteter	21. Juleaktiviteter	22.	23.
52	24. Julaften Barnehagen stengt!	25. 1. Juledag Barnehagen stengt!	26. 2. Juledag Barnehagen stengt!	27. Juleaktiviteter	28. Juleaktiviteter	29.	30.
1	31. Nyttårsaften Barnehagen stengt!	Notater: Mandag 3.Desember: Frist for å gi beskjed om ferie i juledagene Onsdag 12.Desember: Barna kan kle seg ut som nisser Onsdag 19. Desember: Barna kan pynte seg litt ekstra for julemiddag i Storstua 24,25, 26 og 31 Desember: Barnehagen stengt! *Forbehold om endringer					

Overganger:

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.» (Rammeplan for barnehagen 2017 s. 33)

Tilvenning i barnehagen

I Missingmyr barnehage AS legger vi til rette for en trygg og god start i barnehagen, ved at personalet skal være tilstedeværende og imøtekommende til nye barn og de som allerede har gått her en stund. Hvor lang tid barnet trenger for å bli trygg avhenger av barnets personlighet alder og tidligere erfaringer.

Vi legger stor vekt på et godt foreldresamarbeid, der vi bl.a. tilbyr oppstart samtaler og har samtaler underveis i tilvenningen. Vi opplever at når foreldrene er trygge på oss i personalet, vil barnet bli smittet av denne tryggheten og vil da godta personalet som omsorgspersoner.

Vi ønsker å tilpasse oss barnet og deres behov, vi legger opp til at barnet blir kjent med oss. Ingen barn/foresatt er like derfor er det vanskelig for oss å gi råd som passer for alle. Vi ønsker derfor å at hvert barn og foreldrepar blir møtt ut ifra sine behov.

De dagene vi har tilvenning av nye barn, deler vi opp barnegruppene slik at det blir roligere på avdelingene.

VELKOMMEN!

Overgang innad i barnehagen:

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplan for barnehagen 2017, s.33.)

I Missingmyr barnehage AS begynner vi tidlig med å besøke Ulvungen og Villhesten for å bli kjent med avdelingenes rutiner, barn og personal. Vi lager avtaler med avdelingene om å komme på besøk og ta del i deres aktiviteter som samlingsstund, måltid og frilek. Smurfegruppa (som er de som skal over til stor avdeling neste barnehageår) har egne lekebaserte aktiviteter for selvstendighetstrening mht påkledning, måltider og toaletterutiner. Smurfegruppa har egen utedag på lik linje med gruppene på stor avdeling. Vi tar foresatte med på råd og er lydhøre overfor tilbakemeldinger. Vi sørger for at barna flytter til ny avdeling sammen med barn de kjenner godt.

Januar

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1		1. 1.Nyttårsdag Barnehagen stengt!	2. Plandag Barnehagen stengt!	3. Grupper	4. Prosjekt Varmmat	5.	6.
2	7. Prosjekt	8. Prosjekt	9. Prosjekt Varmmat	10. Grupper	11. Prosjekt Varmmat	12.	13.
3	14. Prosjekt	15. Prosjekt	16. Prosjekt Varmmat	17. Grupper	18. Prosjekt Varmmat	19.	20.
4	21. Prosjekt	22. Prosjekt	23. Prosjekt Varmmat	24. Grupper	25. Prosjekt Varmmat	26.	27.
5	28. Prosjekt	29. Prosjekt	30. Prosjekt Varmmat	31. Grupper			

Notater:

Tirsdag 1. Januar: 1.Nyttårsdag

Onsdag 2. Januar: Planleggingsdag

Torsdag 31. Januar: Frist for å oppdatere barnets opplysningsskjema og levere til avdelingen.

*Med forbehold om endringer

Overgang mellom barnehage og skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen»

(Rammeplan for barnehagen 2017, s.33).

I Missingmyr barnehage AS har vi en egen skolegruppe med samlinger/aktiviteter en gang i uken med oppstart i begynnelsen av september. I skolegruppa forbereder vi barna på hva som forventes på skolen, dette gjør vi for å gjøre overgangen til skole så god og trygg som mulig. I skolegruppa er fokuset på sosial kompetanse, selvstendighet og selvhverdelse, språk og kommunikasjon, antall, rom og form og motorikk. Det blir gitt ut en egen plan for skolegruppa, den får dere ved oppstart av det siste barnehageåret. I mai får vi invitasjon til å komme å besøke skolen og SFO, og det er en egen besøksdag for foresatte og barn. Personalet i skolegruppen har et overføringsmøte med skolen, for å sikre at nødvendig informasjon blir utvekslet mellom barnehage og skole. Dette er etter samtykke fra dere foresatte.

Overganger i hverdagen

Hele dagen består av små eller store overganger Avdelingene har hver sin dagsrytme for å gi barna trygghet ved at de vet hva som skjer i løpet av dagen. Enkelte avdelinger har denne dagsrytmen tilgjengelig på avdeling med bilder, slik at barna visuelt kan se hva som skal være av aktiviteter denne dagen.

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
5					1. Prosjekt Varmmat	2.	3.
6	4. Prosjekt	5. Prosjekt	6. Prosjekt Samefolketsdag Varmmat	7. Grupper	8. Prosjekt Varmmat	9.	10.
7	11. Prosjekt	12. Prosjekt Pannekakedagen	13. Prosjekt Varmmat	14. Grupper	15. Prosjekt Varmmat	16.	17.
8	18. Prosjekt	19. Prosjekt	20. Prosjekt Varmmat	21. Grupper Internasjonal morsmåldag	22. Prosjekt Varmmat	23.	24.
9	25. Prosjekt	26. Prosjekt	27. Prosjekt Varmmat	28. Grupper Fargefest			

Notater:

Onsdag 6. Februar: Samefolkets dag

Tirsdag 12. Februar: Pannekakedagen

Uke 8: Skolens vinterferie

Torsdag 21. Februar: Internasjonal morsmåldag

Torsdag 28. Februar: Barna kan ha på seg fargerike klær eller kostymer

*Med forbehold om endringer

Barnehagen som pedagogisk virksomhet:

«Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen» (Rammeplan for barnehagen 2017 s.37).

Barnehageloven og Rammeplan for barnehagen

Vårt barnehagetilbud bygger på Lov om barnehager og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver 2017. De ansatte i barnehagen skal gjennom å reflektere over egen praksis, legge til rette for at barna får varierte erfaringer og lære gjennom lek og sosialt samspill.

Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver.

Målet med Rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske leder og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen er barnehagens arbeidsverktøy som legger føringer for hva barnehagen skal inneholde og hvilket ansvar personalet har.

Rammeplanen definerer syv fagområder for barnehagen pedagogiske virksomhet. Alle fagområdene er gjennomgående og vi jobber med de forskjellige områdene på tvers av hverandre.

De syv fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

MARS

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
9					1. Prosjekt Varmmat	2.	3.
10	4. Prosjekt	5. Prosjekt	6. Prosjekt Varmmat	7. Grupper	8. Prosjekt Varmmat	9.	10.
11	11. Brannvernuke Prosjekt 	12. Prosjekt	13. Prosjekt Varmmat	14. Grupper	15. Prosjekt Varmmat	16.	17.
12	18. Prosjekt	19. Prosjekt	20. Prosjekt Varmmat	21. Grupper	22. Prosjekt Internasjonaldag for vann Varmmat 	23.	24.
13	25. Plandag Barnehagen stengt!	26. Prosjekt	27. Prosjekt Varmmat	28. Grupper	29. Prosjekt Varmmat	30.	31.

Notater:

Uke 11: Brannvernuke

Fredag 22. Mars: Internasjonaldag for vann

Mandag 25. Mars: Planleggingsdag

*Med forbehold om endringer

Vurdering

«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.» (Rammeplan for barnehagen 2017 s.39).

Vurderingsarbeidet i barnehagen er en viktig del av vårt arbeid. Vurdering av våre mål og arbeidsmetoder i det daglige arbeidet gir oss kunnskaper og innsikt i hvordan arbeidet bør organiseres, slik at vi kan være i kontinuerlig utvikling og at kvaliteten blir best mulig.

Vurderingsarbeidet legger grunnlaget for refleksjon og diskusjoner i personalgruppen, og med barn og foresatte.

Slik bruker vi blant annet vurdering i barnehagen:

- Vi vurderer alt som skjer i hverdagen fortløpende og skriftlig gjøres eks. måltider, samlingsstund, dagsrytme, samspill, gruppesammensetninger, satsningsområder osv.
- Vi vurderer skriftlig vårt arbeid måneden som har gått, i Månedsposten som blir gitt ut hver måned. Denne vurderingen tar utgangspunkt i de målene som har blitt satt i Månedspanen for den aktuelle måneden.
- Vi vurderer skriftlig Handlingsplaner innenfor temaene Trygg Trafikk og Grønt Flagg
- Vi vurderer vårt arbeid med språk, med utgangspunkt i vårt språkutviklingshefte
- Vi vurderer skriftlig året som har gått
- Vi ber foresatte vurdere barnehagen gjennom en årlig anonym brukerundersøkelse

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
14	1. Prosjekt	2. Prosjekt	3. Prosjekt Varmmat	4. Grupper	5. Prosjekt Varmmat	6.	7.
15	8. Prosjekt	9. Prosjekt	10. Prosjekt Varmmat	11. Grupper	12. Prosjekt Varmmat	13.	14.
16	15. Påskeaktiviteter	16. Påskeaktiviteter	17. Barnehagen stenger kl. 12:00!	18. Skjærtorsdag	19. Langfredag	20. Påskeaften	21. 1.Påskedag
17	22. 2.påskedag	 Prosjekt	24. Prosjekt Varmmat	25. Vårfrokost Grupper	26. Prosjekt Varmmat	27.	28.
18	29. Prosjekt	30. Prosjekt					

Notater:

Uke 16: Skolens påskeferie

Onsdag 17. April: Barnehagen stenger kl. 12:00!

18,19 og 22 April: Barnehagen stengt!

25.April: Barnehagen inviterer familiene til frokost fra kl: 7:45-09:00

*med forbehold om endringer

Dokumentasjon

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og Rammeplanen.» (Rammeplan for barnehagen 2017 s.39)

Dokumentasjon brukes til å gi foresatte informasjon om barnets barnehagehverdag og for å gi personalet grunnlag for refleksjon og diskusjon rundt vårt eget arbeid. Dere som foresatte har rett til innsyn i dokumentasjonen om deres barn. Vi trenger deres tillatelse før vi kan ta i bruk skjemaene TRAS og ALLE MED.

Slik bruker vi blant annet dokumentasjon i barnehagen:

- Skriftlig dokumentasjon til foresatte hver måned i form av månedsplan og månedsbrev.
- Dokumentasjon med bilder og skriftliggjøring av vårt arbeid i forkant av, underveis og etter endt prosjektperiode.
- Vi dokumenterer hvordan vi jobber med språk
- TRAS OG ALLE MED samt ulike observasjonsskjemaer etter behov.

Planleggingsdager

«Hvert barn med barnehageplass skal ha minst 4 hele ferieuker i løpet av barnehageåret + 5 dager fri p.g.a. planleggingsdager».

Barnehagens planleggingsdager er essensielle arenaer der hele personalgruppen er samlet. Planleggingsdagene i MIGRAS brukes til faglig utvikling. Med faglig utvikling mener vi blant annet kompetanseheving i form av kurs, IGP arbeid (individuell, gruppe og plenum), praktisk arbeid, plan og vurderingsarbeid.

Våre planleggingsdager for barnehageåret 2018-2019:

- 17. August 2018
- 12. November 2018 - felles m/Sarpsborg kommune
- 2. Januar 2019
- 25. Mars 2019
- 31. Mai 2019

MAI

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
18			1. Offentlig høytidsdag	2. Grupper	3. Prosjekt Varmmat	4.	5.
19	6. Prosjekt	7. Prosjekt	8. Prosjekt Varmmat	9. Grupper	10. Prosjekt Varmmat	11.	12.
20	13. Prosjekt	14. Prosjekt	15. Prosjekt Varmmat	16. Vi markerer Grunnlovsdag!	17. Grunnlovsdag 	18.	19.
21	20. Prosjekt	21. Prosjekt	22. Prosjekt Varmmat	23. Sommerfest!	24. Prosjekt Varmmat	25.	26.
22	27. Prosjekt	28. Prosjekt	29. Prosjekt Varmmat	30. Kristi himmelfartsdag	31. Plandag Barnehagen stengt!		

Notater:

Onsdag 1. Mai: Offentlig høytidsdag. Barnehagen stengt

Torsdag 16. Mai: Vi markerer grunnlovsdagen

Fredag 17. Mai: Grunnlovsdag. Barnehagen stengt

Torsdag 23. Mai: Sommerfest for barn og foreldre

Torsdag 30. Mai: Kristi himmelfartsdag. Barnehagen stengt

Fredag 31. Mai: Planleggingsdag. Barnehagen stengt

*Med forbehold om endringer

Barnehagens samarbeidspartnere

Missingmyr barnehage har et samarbeid med tverrfaglig team i Råde kommune. Teamet har møter 4 ganger i året i barnehagen, der vi får råd og veiledning i ulike temaer i vårt arbeid. Teamet består av representanter fra blant annet:

Barnehage
Barnevernstjenesten
Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
Helsestasjon
Ergo-/fysioterapitjenesten

Vi følger regler for taushetsplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett. Samarbeid med ulike instanser er essensielt for at vi skal kunne gi et best mulig barnehagetilbud. Andre samarbeidspartnere kan være:

Stat
Kommune
Andre barnehager
Skoler
Bibliotek
Familiesenter
Utdanningsinstitusjoner
Habiliteringstjenesten
Fysioterapeut
Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk
Bedriftshelsetjeneste
PBL – private barnehagers landsforbund
Lokalsamfunnet
Renholdsbyråer
Øvrige leverandører

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
22						1.	2.
23	3. Prosjekt	4. Prosjekt	5. Prosjekt Verdens miljøverndag Varmmat	6. Grupper	7. Prosjekt Varmmat	8.	9. Pinsedag
24	10. 2.pinsedag	11. Prosjekt	12. Prosjekt Varmmat	13. Grupper	14. Prosjekt Varmmat	15.	16.
25	17. Prosjekt	18. Prosjekt	19. Prosjekt Varmmat	20. Grupper	21. Prosjekt Varmmat	22.	23.
26	24. Prosjekt	25. Prosjekt	26. Prosjekt Varmmat	27. Grupper	28. Prosjekt Varmmat	29.	30.

Notater:

Onsdag 5. Juni Verdens miljøverndag

Mandag 10. Juni: 2.Pinsedag, barnehagen stengt!

*Med forbehold om endringer

Barnehagens arbeidsmåter:

Progresjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang»

(Rammeplan for barnehagen 2017 s.44).

Personalet har et ansvar for å følge opp barnas interesser og undringer. Samtidig er det viktig at barna skal få erfaringer og utfordringer som gir de mulighet til å lære nye ting. Barna skal møte ulike utfordringer med utgangspunkt i alder og modenhet. Vi må finne en balanse mellom det at barna skal oppleve mestring og samtidig ha et ønske om at de skal strekke seg etter nye mål.

Barnehagens digitale praksis

«Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring» (Rammeplan for barnehagen 2017 s.44).

Barn er født inn i en teknologisk verden, og digitale verktøy er en naturlig del av hverdagen for dem. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Det er viktig at vi i personalet vurderer at bruken av digitale verktøy er relevant og egnet. I Missingmyr barnehage As bruker vi digitale verktøy når vi utforsker, leker og når vi selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer. Vi bruker det sammen med barna når vi skal innhente kunnskap når vi jobber med prosjektene våre. Vi benytter oss av ulike apper og internett som bl.a Youtube, Google, Tux Paint, som er et tegneprogram på pc med lydeffekter og div bilder barna kan sette inn. Det er viktig at personalet deltar og er med på undringen i læringsprosessen, slik at barna utvikler en forståelse knyttet til bruken av digitale verktøy.

I vår barnehage bruker vi blant annet disse digitale verktøyene sammen med:

- Ipad
- Bærbar PC
- Stasjonær PC
- Prosjektor
- Digitalt kamera

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
27	1. Sommeraktiviteter	2. Sommeraktiviteter	3. Sommeraktiviteter	4. Sommeraktiviteter	5. Sommeraktiviteter	6.	7.
28	8. Sommeraktiviteter	9. Sommeraktiviteter	10. Sommeraktiviteter	11. Sommeraktiviteter	12. Sommeraktiviteter	13.	14.
29	15. Barnehagens stengt!	16. Barnehagen stengt!	17. Barnehagen stengt!	18. Barnehagen stengt!	19. Barnehagen stengt!	20.	21.
30	22. Barnehagen stengt!	23. Barnehagen stengt!	24. Barnehagen stengt!	25. Barnehagen stengt!	26. Barnehagen stengt!	27.	28.
31	29. Velkommen tilbake etter ferien.	30. Velkommen tilbake etter ferien.	31. Velkommen tilbake etter ferien.				

Notater:

Sommerbarnehage: Avdelingene samarbeider og samles etter hvert som barn og voksne tar seg ferie. Barnehagen er stengt i uke 29 og 30. Alle barn skal ha minst 3 uker sammenhengende ferie i løpet av sommeren.

Torsdag 1.August. Barnehageåret 2019/2020 starter.

Barnehagens fagområder

Slik jobber vi blant annet med fagområdene i vår barnehage:

Kommunikasjon, språk og tekst:

” Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling”
(Rammeplanen for barnehagen 2017 s. 48)

- Vi bruker språket gjennom lek, opplevelse og læring.
- Vi bruker språket til å løse konflikter og skape gode relasjoner, på tvers av alder og kjønn.
- Vi bruker sang, rim, regler og dramatisering som formidlingsverktøy i hverdagen
- Vi fokuserer på gode samtaler under måltidene.
- Vi har i MIGRAS utarbeidet et språkdokument som våre avdelinger arbeider etter. Vi arbeider etter temaene: Meg selv, Natur miljø og årstider, sang og musikk, samt mat og helse.

Kropp, bevegelse, mat og helse:

” Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, samtidig som de blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold»
(Rammeplan for barnehagen 2017 s. 49).

- Vi lager sunne og næringsrike måltider, hvor all mat lages fra bunnen av, i samarbeid og samråd med barna.
- På Rådyrkalven og Bjørnungen begynner de eldste barna å smøre maten selv, samtidig som de drikker av vanlig kopp.
- Vi har fokus på viktigheten av gode rutiner med håndhygiene, både i forbindelse med matlaging og dobesøk.
- Alle avdelingene er ute i all slags vær, og benytter seg aktivt av hele barnehagens uteområde, slik at barna får forskjellige grovmotoriske utfordringer i hverdagen.

Natur, miljø og teknologi:

” Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna opplever og utforsker naturen og naturens mangfold. Samtidig skal de få gode opplevelser med friluftsliv året rundt»
(Rammeplan for barnehagen 2017 s. 52)

- Missingmyr barnehage ligger godt plassert med nærhet til skog og mark. Derfor får vi et unikt utgangspunkt til å utforske naturen, samtidig som vi kan bli kjent med dyr, insekter, fugler og planter.
- Vi er også ute i barnehagen ved alle årstider og vi benytter ofte grillhytta til å lage mat og til å skape gode opplevelser i naturen.
- I 2017 ble barnehagen Grønt flagg sertifisert, og
- Vi har et sterkt fokus på kildesortering, kompostering og minske bruken av plast.
- Hver avdeling har hver sine miljøhjelper i Pingla. Dette er et pinnsvin som lærer barna og personalet hvordan vi skal være i og mot naturen.

Natur, miljø og teknologi:

« Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna opplever og utforsker naturen og naturens mangfold. Samtidig skal de få gode opplevelser med friluftsliv året rundt»

(Rammeplan for barnehagen 2017 s. 52).

- Missingmyr barnehage ligger godt plassert med nærhet til skog og mark. Derfor får vi et unikt utgangspunkt til å utforske naturen, samtidig som vi kan bli kjent med dyr, insekter, fugler og planter.
- Vi er også ute i barnehagen ved alle årstider og vi benytter ofte grillhytta til å lage mat og til å skape gode opplevelser i naturen.
- I 2017 ble barnehagen Grønt flagg sertifisert
- Vi har et sterkt fokus på kildesortering, kompostering og minske bruken av plast.
- Hver avdeling har hver sine miljøhjelper i Pingla. Dette er et pinnsvin som lærer barna og personalet hvordan vi skal være i og mot naturen.

Etikk, religion og filosofi:

«Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi.»

(Rammeplan for barnehagen 2017 s. 54).

- Vi er en religionsnøytral barnehage, men vi snakker og undrer oss over likheter og ulikheter ved ulike religioner og livssyn.
- Vi er gode rollemodeller for barna
- Vi har et sterkt fokus på at alle i barnehagen skal være vennlige og snille med hverandre.
- Vi skal sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra til egen og andres læring.
- Vi gir barna muligheter til å utforske og undre seg over alle små og store utfordringer i livet

Kunst, kultur og kreativitet:

«Gjennom arbeid med kunst, kultur og kreativitet skal barnehagen bidra til at barna tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede, samtidig som de møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer»

(Rammeplan for barnehagen 2017 s. 51).

- Vi anerkjenner det skapende og kreative barnet ved å legge til rette for at barna får mulighet til å utfolde seg på akkurat den måten de selv ønsker.
- Vi benytter mye tid til sang, rim og regler, både eksisterende og de vi selv skaper i samarbeid under samling.
- Vi har også egen snekkerbod
- Vi har mye kunst og håndverksmateriale, slik at barna skal kunne utforske sin kreative side. Vi lager bilder, klipper collager, lager figurer, eller det som måtte angå barna i deres hverdag.

Antall, rom og form

«Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge tilrette for at barna skal utforske og oppdage matematikk i dagligliv i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende»(Rammeplan for barnehagen 2017 s. 53).

- Vi bruker mye tid i hverdagen på å telle sammen med barna. Vi teller barn, tallerkener, glass og skritt
- Vi utforsker hvordan ting ser ut og sammenligner former vi finner

Vi bobler av liv
og hverdagsmagi